

Μηνιαίο Δελτίο Προσκτήσεων 22

Απρίλιος 2024

Αρχείο Μιχαήλ Γ. Σακελλαρίου

Ο κύριος Μιχαήλ Γ. Σακελλαρίου, Ομότιμος Καθηγητής του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (Ε.Μ.Π.), δώρισε πρόσφατα στην Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος το πλούσιο αρχείο της οικογένειάς του. Πρόκειται για υλικό ιδιαίτερα αξιόλογο καθώς διατρέχει χρονικά δύο αιώνες, τον 19ο και τον 20ό, και αφορά τη ζωή και τη δράση δύο επίσης σημαντικών οικογενειών, της οικογένειας Λυκούργου-Λογοθέτη και της οικογένειας Σακελλαρίου. Αρκετά μέλη τους ξεχώρισαν με τη δράση τους σε καθοριστικά γεγονότα αυτής της περιόδου, όπως για παράδειγμα την Ελληνική Επανάσταση, την ανάδυση του Πανσλαβισμού, το Σταφιδικό Ζήτημα και τον Διχασμό, ενώ άλλα πάλι, όπως ο Ακαδημαϊκός Μιχαήλ Β. Σακελλαρίου, διακρίθηκαν για το επιστημονικό τους έργο.

Αναλυτικότερα, στο αρχείο του Γεωργίου Λογοθέτη Λυκούργου (1772-1850), θα βρούμε έγγραφα, τόσο προεπαναστατικά όσο και της περιόδου του Αγώνα, αλλά και μεταγενέστερα έως το 1850 περίπου. Πρόκειται ειδικότερα για επιστολές, διπλώματα, ψηφίσματα, διοικητικά έγγραφα, ενώ ιδιαίτερος λόγος αξίζει να γίνει για τον Κώδικα οικονομικών στοιχείων του Αγώνα των ετών 1823-1833, όπου μπορεί κανείς να αντλήσει πολλές πληροφορίες για θέματα όπως οι στρατιωτικές δαπάνες της περιόδου εκείνης. Το αρχείο κλείνει με μία απόπειρα ερμηνείας της Αποκάλυψης του Ιωάννη, έργο με το οποίο ασχολήθηκε ο Λογοθέτης Λυκούργος στα τελευταία χρόνια της ζωής του.

Η επόμενη αρχειακή ενότητα απαρτίζεται από αυτόγραφα ποιήματα και έγγραφα του ανιψιού του Γεωργίου Αναγνώστου Κλεάνθη (1800-1848), ο οποίος ήταν Φιλικός, αγωνιστής και ποιητής. Πολύ σημαντικό και εκτενές είναι το υλικό που αφορά τη δράση του γιου του Λογοθέτη Λυκούργου, Αλέξανδρου Λυκούργου, καθηγητή Θεολογίας του Οθωνείου Πανεπιστημίου και Αρχιεπισκόπου Σύρου και Τήνου (1827-1875). Ο Αλέξανδρος υπήρξε ένας από τους πρωτεργάτες της διευθέτησης του Βουλγαρικού Σχίσματος, πολέμιος του Πανσλαβισμού και υπέρμαχος της προσέγγισης της Ορθόδοξης Ανατολικής Εκκλησίας με την Αγγλικανική.

Το οικογενειακό δέντρο διακλαδώνεται όταν ο Μιχαήλ Γ. Σακελλαρίου (1846-1919), διδάκτορας νομικής και δημοσιογράφος, παντρεύεται την ανιψιά του Αλέξανδρου Μαρία. Ο Μ. Γ. Σακελλαρίου, αρθρογράφησε σε αρκετές εφημερίδες, ενώ υπήρξε εκδότης και αρχισυντάκτης στην ημερήσια εφημερίδα Πελοπόννησος τα χρόνια 1914-1917, εποχή κατά την οποία ανέπτυξε έντονη πολιτική δράση. Επίσης ασχολήθηκε με το Σταφιδικό Ζήτημα. Η Ειρήνη Μαργέλου (ή Μαριέλου, 1848-1928), ανιψιά και αυτή του Αλέξανδρου, φίλη και συνεργάτιδα της Καλλιρόης Παρρέν και της Σεβαστής

Καλλισπέρη, μετείχε στο ελληνικό φεμινιστικό κίνημα και υπήρξε μέλος του διοικητικού συμβουλίου της Ενώσεως Ελληνίδων. Είναι εκείνη η οποία ουσιαστικά διέσωσε το αρχείο της οικογένειας. Στο προσωπικό της αρχείο υπάρχει το ημερολόγιό της και σχέδια βιογραφίας των προγόνων της. Τέλος, στο αρχείο του Μιχαήλ Β. Σακελλαρίου (1912-2014), Ακαδημαϊκού και Καθηγητή Αρχαίας Ιστορίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, εντοπίζονται έγγραφα, επιστολές, χειρόγραφα και ανάτυπα από τις πολυάριθμες δημοσιεύσεις του.

Συνοψίζοντας, τα παραπάνω τεκμήρια έρχονται να εμπλουτίσουν τις αρχαιακές συλλογές της ΕΒΕ προσφέροντας πολύτιμες πληροφορίες για την Επανάσταση του 1821, τη θρησκευτική, κοινωνικοπολιτική και πνευματική ζωή του 19ου και 20ού αιώνα. Μπορεί να τα μελετήσει κανείς στο Αναγνωστήριο του Τμήματος Χειρογράφων και Ομοιοτύπων της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος.

Γιώργος Σταυράτης

Αρχειονόμος - Βιβλιοθηκονόμος